

«τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.»

ΕΤΟΣ Β'.
ΑΡΙΘ. 15.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΜΑΡΤΙΟΣ 1869,

Τιμὴ ἑτησία, λ. 50
» ἑκαστ. φύλ. » 5

Μικρὲ μου ἀναγνώστα.

Ἐν τῷ ἔκτῳ στίχῳ τοῦ ἔκτου κεφαλαίου τῶν Παροιμιῶν ἀναγινώσκουμεν, Ὑπάγε πρὸς τὸν μύρμηκα, ὦ ὀκνηρέ· παρατήρησον τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ γίνου σοφός!!» (Παροιμ. σ'. 6.) Ὀκνηρὸς, ὥς γνωρίζεις, εἶναι ὁ ἀνὴρ ἢ ἡ γυνή, ἢ τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον δὲν ἀγαπᾷ ν' ἀναγινώσκῃ ἢ νὰ κάμῃ κανέν εἶδος ἐργασίας· ἀλλ' ἀγαπᾷ νὰ κοιμᾶται ἢ νὰ μένῃ ἀργὸν διαρκῶς ὅλην τὴν ἡμέραν. Νομίζεις ὅτι ἐφιλιώθης ποτὲ μετὰ τινος ἐκ τούτων; Ἰδὲ τώρα τί ἡ ἁγία Γραφή λέγει νὰ κάμῃ ὁ ὀκνηρός. Προστάζει αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ πρὸς τὸν μύρμηκα, καὶ νὰ «παρατηρήσῃ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ,» τὸ ὁποῖον σημαίνει νὰ θεωρήσῃ καὶ ἴδῃ τί αὐτὸς πράττει. Ἐθεώρησας ποτὲ τοὺς μύρμηκας, ὅταν ἐνασχολῶνται εἰς τὴν ἐργασίαν των; Τοῦτο θὰ σὲ δώσῃ πολὺ εὐάρεστον ἐνασχόλησιν δι' ἡμίσειαν ὥραν εἰς τινὰ καλοκαιρινὴν ἡμέραν. Εἶς τινὰς τόπους δύνασαι νὰ ἴδῃς μικρὰς μυρμηκοφωλαίας τόσον πλησίον τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην ὥστε δυσκόλως ἐμπορεῖς νὰ βαδίζῃς χωρὶς νὰ καταπατήσῃς αὐτάς. Καὶ ἐμπορεῖς νὰ εὑρῇς ἄλλους τόπους ὅπου δὲν ὑπάρχουν τόσον πολλαί, ἀλλ' ὅπου αἱ μυρμηκίαι εἶναι πολὺ μεγαλείτεραι. Εἶναι τόσον μεγάλαί ὥστε κατέχουν ἱκανὴν ἔκτασιν· ἀλλ' εἴτε μικραὶ εἴτε μεγάλαί εἶναι τὰ μικρὰ ταῦτα πλάσματα ἀδιακώπως ἐργάζονται. Κύψον καὶ παρατήρησον πῶς αὐτὰ ἐργάζονται! Θὰ ἴδῃς ἐν μικρὸν ἔντομον ἔρπον πρὸς τὰ ἐμπροσθεν τόσον ταχέως ὥσον δύναται νὰ ὑπάγῃ, μὲ κόκκον ἄμμου εἰς τὸ στόμα τι, τόσον ἴσως μεγάλον ὅση εἶναι ἡ κεφαλὴ του. Δὲν σταματᾷ διὰ ν' ἀναπαυθῇ, ἀλλ' ἄμα κομίσῃ τὸν κόκκον του καὶ τὸν ἐναποθέσῃ εἰς τὴν ἀποθήκην τῆς μυρμηκίας, εὐθὺς ἐξέρχεται δι' ἄλλον. Ἐμπορεῖς νὰ παρατηρῇς αὐτὰ ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ οὐδέποτε θὰ τὰ ἴδῃς ὀκνηρά.

Βλέπεις διατί ὁ Θεὸς λέγει πρὸς τὸν ὀκνηρὸν νὰ ὑπάγῃ καὶ νὰ παρατηρήσῃ τοὺς μικροὺς μύρμηκας; Ὅταν ἴδῃ αὐτοὺς τόσον ἐνηττολημένους, νὰ ἐντραπῇ ὅτι αὐτὸς εἶναι ἀργός καὶ νὰ μάθῃ νὰ ῥυθμίσῃ καὶ ἐπιμελῇ εἰς ἡτιδήποτε ἐπιχειρῆσται. Μοι φαίνεται δὲ ἀπίθανον, ὅτι αὐτὸς ἡδύνατο νὰ μένῃ τοῦ λοιποῦ ἄεργος, ἀφοῦ παρατηρήσῃ αὐτοὺς δι' ὀλίγον. Οἱ μύρμηκες φαίνονται ὅτι εἶναι πολὺ εὐτυχεῖς, καὶ πιστεύω ὅτι τοῦτο συμβαίνει διότι αὐτοὶ ἐνασχολοῦνται πολὺ. Ὁ Θεὸς δὲν ἐθέλει τινα εἰς τοῦτον τὸν κόσμον διὰ νὰ ῥηναί ἀργός. Ἀκόμῃ καὶ τὰ παιδιά πρέπει νὰ ἐργάζονται. Καὶ αὐτὰ ἔχουν καὶ τι νὰ κάμωσι. Τὸ ἔσω μέρος μιᾶς μυρμηκίας εἶναι πολὺ περίεργον, ἀλλὰ δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ ἐξετάσῃ τις αὐτὴν χωρὶς νὰ καταστρέψῃ ὅλον τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον τὰ μικρὰ ἔντομα τόσον πολὺ ἐκοπίασαν νὰ κάμωσιν. Ὑπάρχει ἐν εἶδος μύρμηκος εἰς τὰ θερμὰ κλίματα, τὸ ὁποῖον κτίζει τὰς μυρμηκίας του τόσον ὕψηλός ὥσον τὸ ἀνάστημα τοῦ ἀνθρώπου οὐχὶ ἀπὸ ἄμμου, ἀλλ' ἀπὸ εἰδός τι ἀργίλου· ἔχουσι δὲ αὗται μέγαν ὄριθμον κελλίων ἢ χωρισμάτων καὶ πολλὰς περιστροφικὰς εἰσόδους, αἱ ὁποῖαι φέρουσιν ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους πρὸς τὸ ἄλλο. Ὅλον τοῦτο γίνεται, ὥς ἡ Γραφή, λέγει «ἄνευ ἄρχοντος, ἐπιστάτου ἢ κυβερνήτου» οἱ μύρμηκες ἂν καὶ δὲν ἔχωσι τινὰ νὰ διευθύνῃ αὐτοὺς εἰς τὸ νὰ κάμωσι τὸ ἔργον των, ὁ Θεὸς δίδει εἰς αὐτοὺς τοιαύτην εὐφυΐαν, ὅποιαν δίδει εἰς τὰς μελίσσας περὶ τὴν κατασκευὴν τῶν κυψελῶν, τὰς ὁποίας τόσον συχνὰ θαυμάζεις. Ἀπαντὰ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ εἶναι λίαν θαυμαστά!

— Πολύ τιμος ἀνακάλυψις. Εἰς τὸ Πε-
ροῦ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς· ἐνῷ οἱ ἐργάται ἔσκαπτο ν

ἐν τινι τόπῳ, ἐνθα ἔμελλε νὰ κατασκευασθῇ σιδηρό-
μνος, ἀνεκάλυψαν πτώμα ἀνθρώπινον, περιτειγμένον
ἐντὸς σινδόνος χρυσεῆς· ὁ διευθυντὴς τοῦ σιδηροδρό-
μου εἰδοποιήθη ἀμέσως, ἀλλὰ πρὶν φθάσῃ, οἱ ἐργάται
εἶχον διανεμίει μεταξὺ των τὸν θησαυρὸν, τοῦ ὁποῖου
τὸ βάρος ἀνέβαινε εἰς τρεῖς περίπου ὀκάδας! Τὸ
πτώμα ἦτο ἀγρίου ἀμερικανοῦ ταφέντος ἐκεῖ πρὸ τῆς
ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς ὑπὸ τοῦ Κολόμβου!

ΟΦΘΑΛΜΟΣ ΖΩΩΝ.

Πῶς σαρόνεται, πλύνεται κ.τ.λ.

Περίεργος ἐπιγραφή! πιθανὸν νὰ εἰπωσί τινες τῶν
μικρῶν ἀναγνωστῶν μου. Περίεργος καὶ παράξενος
τῷ ὄντι· ἀλλ' ἀκούσατε.

Διὰ νὰ δύναται ὁ ἄνθρωπος, ὡς καὶ τὰ τετράποδα
ζῶα, νὰ βλέπῃ καθαρά τὰ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα ἐ-
χρειάζετο νὰ τηρῆται ὁ ὀφθαλμὸς ὑγρὸς καὶ καθαρός.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ πάνσοφος καὶ πανάγα-
θος ἡμῶν Δημιουργὸς ἐπρομήθευσε τὸν ὀφθαλμὸν μὲ
μικρὸν τινα ἀδενίσκον, εἶτε ὄργανον, τὸ ὁποῖον κατα-
σκευάζει καὶ ἐκκρίνει εἶδος τι βρωστοῦ, δάκρυα καλου-
μένου, τὰ ὁποῖα δάκρυα ἐξαπλοῦνται καθ' ὅλον τὸν
ὀφθαλμὸν, καὶ σαρόνονται ἔπειτα ὑπὸ τῶν βλεφάρων,
τὰ ὁποῖα πρὸς τοῦτο ἀνοιγχαλκίουν τὴν συχνά, καὶ
μεταφέρονται πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν γωνίαν τοῦ ὀφθαλ-
μοῦ, ὅπου ὑπάρχει σωλὴν ἀνοικτὸς, διὰ τοῦ ὁποῖου κα-
τέρχονται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ῥινὸς, καὶ ἐξατμί-
ζονται ἐρχόμενα εἰς ἀπαρὴν μὲ τὸν ἀέρα, τὸν ὁποῖον
ἀναπνέομεν, καὶ ὁ ὁποῖος διερχόμενος διὰ τῆς ῥινὸς
εἰς τοὺς πνεύμονας θερμαίνεται καὶ οὕτω χρησιμεύει
εἰς τὴν ἐξατμίαν τῶν ἐκεῖθεν καταρρεόντων δακρύων.

Ἐὰν δὲν ὑπῆρχον τὰ δάκρυα καὶ τὰ βλέφαρα, θὰ
ἐβλέπομεν τὰ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα ὅπως μᾶς φαίνον-
ται διὰν κυττάζωμεν διὰ ὁελίου, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὑπάρ-
χει κόνις.

Ἐκτὸς τούτου ὁ οὐράνιος ἡμῶν Πατὴρ ἔθεσεν εἰς
τὰ ἄκρα τῶν βλεφάρων πολυαριθμούς τρίχας, διὰ νὰ
προφυλάττωσι τὸν ὀφθαλμὸν ἀπὸ ἐντομῶν καὶ ἄλλα
πράγματα, τὰ ὁποῖα ἡδύναντο νὰ εἰσέλθωσι εἰς αὐτὰ
ἐὰν δὲν ἦσαν αἱ τρίχες αὗται· εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν
ἄκρων τῶν βλεφάρων ὑπάρχουσι προσέτι ἄπειροι ἀ-
δενίσκοι, οἱ ὁποῖοι ἐκκρίνουσι ἐλαιώδη τινα οὐσίαν, ἥτις
χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσῃ τὰ ἄκρα ἀπὸ τοῦ νὰ
ἐρεθίζωνται διὰ τῆς προστριβῆς, καὶ νὰ κρατῇ τὰ δά-
κρυα ἐντὸς τῶν βλεφάρων.

Ἀκόμη ὁ ἀγαθὸς ἡμῶν Πλάστης ἐπρομήθευσε τὸν
ὀφθαλμὸν μὲ τέσσαρας μικροὺς μυῶνας, διὰ τῶν ὁποί-
ων δύναται νὰ κινῆται πρὸς τὰ ἄνω, τὰ κάτω, τὰ δε-
ξιὰ καὶ τὰ ἀριστερὰ καὶ τριγύρω, καὶ οὕτω μᾶς σώζει

ἀπὸ τὸν κόπον τοῦ νὰ στρέφωμεν τὸ πρόσωπον πρὸς
τὴν διεύθυνσιν, τὴν ὁποίαν θέλομεν.

Ἀλλὰ ταῦτα εἶναι μηδαμινὰ παραβιβάμενα ἡμῖν τὸν
ἐξάϊον μηχανισμόν τοῦ βολβοῦ. Ὅταν θεωρήσῃ τις
τοὺς χιτῶνας, ὑπὸ τῶν ὁποίων περιβάλλεται, τὰ ὑγρά
τὰ ὁποῖα περιέχει, τὸν κρυστάλλινον φακλὸν καὶ τὴν
κórην, διὰ τῶν ὁποίων διέρχεται τὸ φῶς, καὶ τὸ ὀπτι-
κὸν νεῦρον ὅπισθεν ἐξηπλωμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου σχη-
ματίζεται ἡ εἰκὼν ὧν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα
βλέπομεν, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ θυμάσῃ τὴν σοφίαν
καὶ ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἦναι εὐγνώμων διὰ
τὸ τόσον ὠραῖον καὶ τόσον ὠφέλιμον τοῦτο ὄψρὸν του.

Ἄς μὴ παραξενευθῶσι τὰ παιδιά, διὰν ἀκούσωσιν,
ὅτι ἡ μηχανὴ τοῦ φωτογράφου δὲν εἶναι ἄλλο παρά
ἀπομίμησις τοῦ ὀφθαλμοῦ. Τὸ ὕαλινον, τὸ ὁποῖον εἶ-
ναι ἔμπροσθεν τῆς μηχανῆς παριστάνει τὸν κρυστάλ-
λινον φακλὸν, ἡ δὲ ὕαλινη πλᾶξ, ἐπὶ τῆς ὁποίας σχη-
ματίζεται ἡ μορφή τοῦ ἀνθρώπου, τὸ νεῦρον τῆς ὁρά-
σεως. Ὅ,τι γίνεται εἰς τὴν μίαν περίστασιν, γίνεται
καὶ εἰς τὴν ἄλλην· ὁ ἄνθρωπος διὰ τοῦ λογικοῦ του ὠ-
φελεῖται ἐκ τῶν ἔργων ὡς καὶ ἐκ τῶν νόμων τοῦ Θεοῦ
εἰς τὸν φυσικὸν κόσμον.

ΚΥΝΕΣ (σκύλοι)

Τὸ γένος τῶν κυνῶν περιλαμβάνει τέσσαρα ξεχωρι-
στὰ εἶδη· τὸ τῶν καθ' αὐτὸ σκύλων, τὸ τῶν λύκων, τὸ
τῶν θωῶν (τσακαλιῶν) καὶ τὸ τῶν ἀλπεκέων. Τὸ εἶδος
τῶν σκύλων εἶναι τὸ σημαντικώτατον διὰ τὸν ἄνθρω-
πον καὶ περὶ τούτου θέλομεν εἰπεῖν ὀλίγα πρὸς διδα-
σκαλίαν τῶν μικρῶν ἀναγνωστῶν μας. Τὸ εἶδος τῶν
σκύλων ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἀγρίων καὶ τῶν ἡ-

ἄγριος Κυνηγετικὸς κύων.

μέρων. Τῶν ἀγρίων σκύλων ὑπάρχουσι τρεῖς πα-
ραλλαγαί, δύο τῶν ὑποίων βλέπει ὁ ἀναγνώστης εἰς τὰς
προκειμένας εἰκονογραφίας. Ἀμφότεροι, ὅτε Κυνη-
γετικὸς καὶ ὁ Ὄττοκύνων εἶναι αὐτόχθονες
τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς καὶ ζῶσι πάντοτε ἀγελήδον. Ἡ